

สำนักงาน ก.ค.ศ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2280 1104 - 9 โทรสาร 0 2280 2835

www.otepec.go.th

จากพระราชกระแส... สู่การพัฒนาครูทั้งระบบ

ก.ค.ศ. ประกาศใช้หลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะและการพัฒนาครูแนวใหม่
ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2560

สำนักงาน ก.ค.ศ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

บทนำ

จากพระราชกระแส ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญและมุ่งมั่นที่จะสืบสานพระราชปณิธาน เพื่อพัฒนาคุณภาพครูและคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ “ครู” ซึ่งถือเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพสมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบแนวทางในการปรับระบบการประเมินวิทยฐานะและการพัฒนาครูให้มีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกัน เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าระบบใหม่นี้จะเสริมสร้างคุณภาพครู ให้สามารถเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ในการปรับระบบการประเมินวิทยฐานะและการพัฒนาครูนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้มีการดำเนินการในเชิงบูรณาการความเชื่อมโยงทั้งระบบ โดยในส่วน of คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) เป็นประธาน ได้มอบสำนักงาน ก.ค.ศ. ยกร่างหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ที่เกี่ยวข้อง โดยในเบื้องต้น สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี บทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญ แผนการศึกษาชาติ 20 ปี ข้อเสนอเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นชอบการปรับปรุงมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ให้สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และแนวทาง

การสั่งสมประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อเป็นพิมพ์เขียวสำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินวิทยฐานะและหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาครูต่อไป

บัดนี้ ก.ค.ศ. ได้มีมติอนุมัติให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินวิทยฐานะและหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาครูแนวใหม่ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ
2. หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้จัดตั้งสถาบันครูพัฒนาขึ้น เพื่อให้มีบทบาทหน้าที่หลักในการพิจารณาภาพองค์รวมของการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ เป็นแหล่งอ้างอิงด้านการพัฒนาวิชาชีพครูของแผ่นดิน โดยในเบื้องต้นได้มีการรับรองหลักสูตรการอบรมและพัฒนาข้าราชการครูไปแล้ว รวม 1,460 หลักสูตร เพื่อให้ข้าราชการครูเลือกเข้ารับการพัฒนาได้ตามความต้องการจำเป็น และจะทำให้ส่วนราชการสามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การปรับระบบการประเมินวิทยฐานะและการพัฒนาครูแนวใหม่นี้ จึงเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ของการพัฒนาครูทั้งระบบ ซึ่งจะเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับวิชาชีพครู เพื่อให้ครูมีศักยภาพในอันที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สำคัญ และเป็นครูผู้มีศรัทธาอย่างแรงกล้า เพื่อทำให้ศิษย์เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมที่พึงาม สมดังเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา

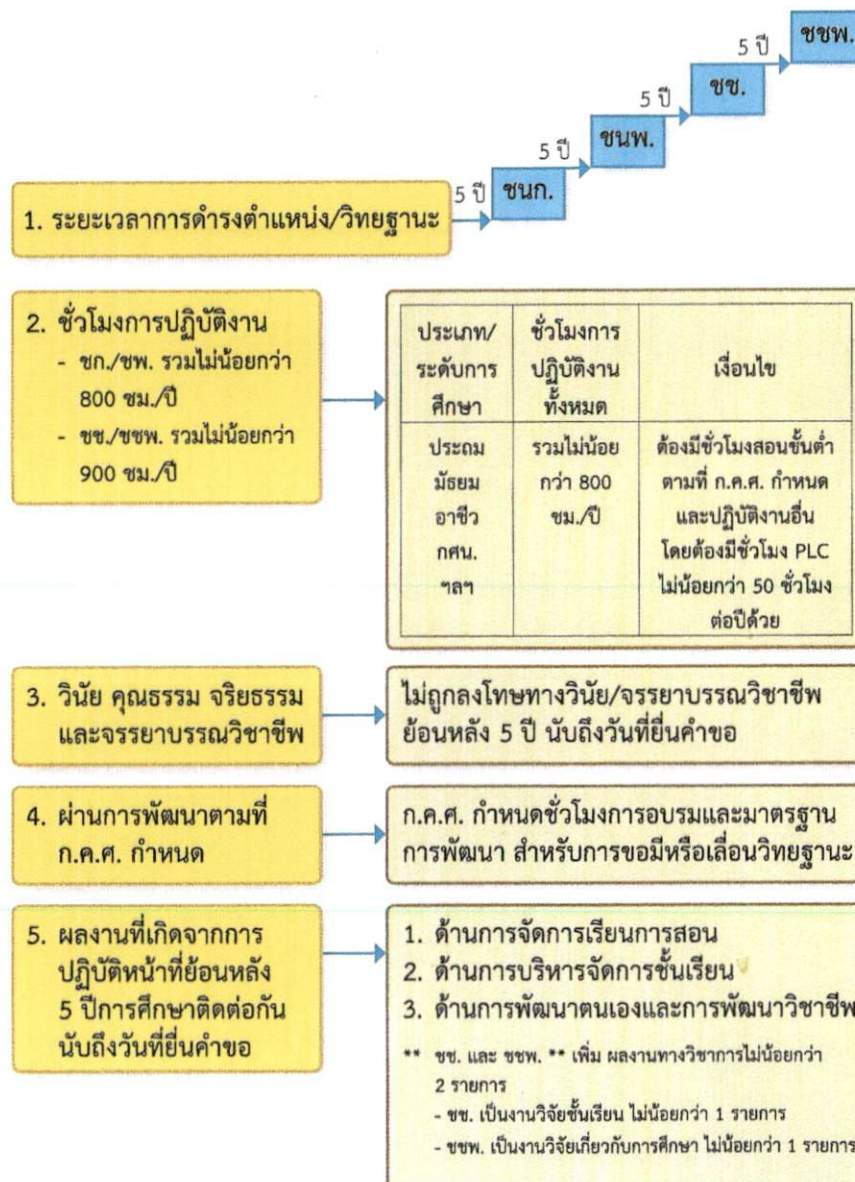
กระทรวงศึกษาธิการ

5 กรกฎาคม 2560

สารบัญ

♦ บทนำ	2
♦ การประเมินวิทยฐานะ	5
• การนับจำนวนชั่วโมงการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน สังกัดต่างๆ	6
• การประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่	7
• ขั้นตอนการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งครู	8
• การใช้ Logbook ในการประเมินวิทยฐานะ	9
• รายการใน Logbook (รูปแบบ Excel)	10
• การดำเนินการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะในช่วงเปลี่ยนผ่าน	11
♦ การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	12
• คุณลักษณะที่คาดหวัง ตามมาตรฐานวิทยฐานะที่ ก.ค.ศ. กำหนด	13
• สถาบันครูพัฒนากับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	14
♦ การปรับระบบการประเมินวิทยฐานะและการพัฒนาครูแนวใหม่ให้เอื้อกับผู้เรียนและสังคม	16

การประเมินวิทยฐานะ

การนับจำนวนชั่วโมงการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน สังกัดต่างๆ

สังกัด	การนับจำนวนชั่วโมงการปฏิบัติงาน (800 ชม./ปี หรือ 900 ชม./ปี)		
	ชั่วโมงการสอน	งานสนับสนุน การจัดการเรียนรู้ (งานอื่นที่ไม่ใช่ งานสอน ตามตารางสอน)	งานตอบสนอง นโยบาย และจุดเน้น
สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา การศึกษาพิเศษ	ชม. สอน ตามตารางสอน ต่อสัปดาห์ ตามประเภท การจัดการศึกษา	วางแผนการสอน ตรวจการบ้าน ทำหน้าที่หัวหน้า หมวดวิชา สอนเสริมหลังเวลาเรียน ดูแลนักเรียนในหอพัก การเป็นวิทยากร การฝึกอบรม งานกิจกรรมและ โครงการต่างๆ ฯลฯ และ PLC (อย่างน้อย 50 ชั่วโมง/ปี)	การปฏิบัติงาน ที่ตอบสนอง นโยบาย และจุดเน้น ของรัฐบาล กระทรวง ศึกษาธิการ และส่วนราชการ ต้นสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	ชม. สอน ตามตารางสอน ต่อสัปดาห์ หรือต่อภาคเรียน		
สำนักงาน กศน.	ชม. สอน ตามตารางสอน ต่อสัปดาห์ ตามประเภท การจัดการศึกษา		
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	ชม. สอน ตามตารางสอน ต่อสัปดาห์		
สถาบันวิทยาลัยชุมชน	ภาระงานขั้นต่ำ ตามที่สภาสถาบันฯ กำหนด ต่อสัปดาห์		

การประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

มีการประเมิน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน พิจารณาจาก

- ➡ การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร
- ➡ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้
- ➡ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้/แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) /แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)/แผนการจัดประสบการณ์
- ➡ กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้
- ➡ การสร้างและการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้
- ➡ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- ➡ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนของครู ต้องส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะที่สำคัญ

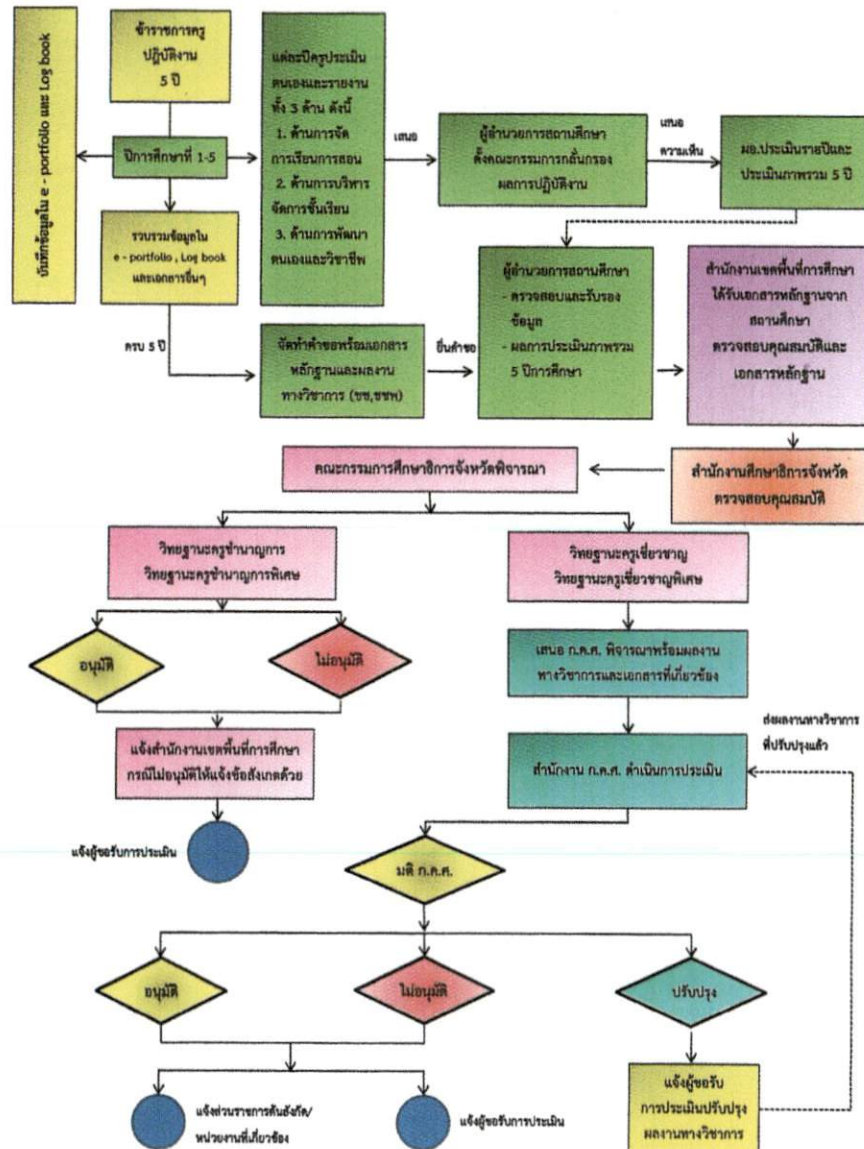
2. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน พิจารณาจาก

- ➡ การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดบรรยากาศการเรียนรู้
- ➡ การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- ➡ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำชั้นเรียนหรือประจำวิชา

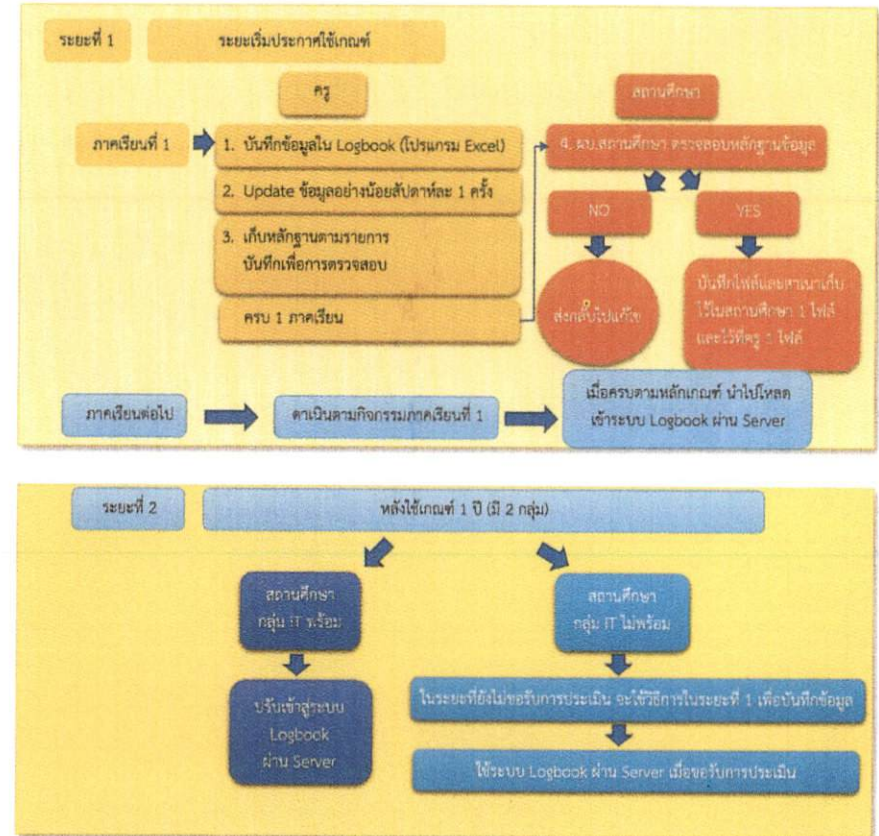
3. ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ พิจารณาจาก

- ➡ การพัฒนาตนเอง และนำผลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
- ➡ การพัฒนาวิชาชีพ โดยการมีส่วนร่วมหรือเป็นผู้นำในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

ขั้นตอนการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งครู

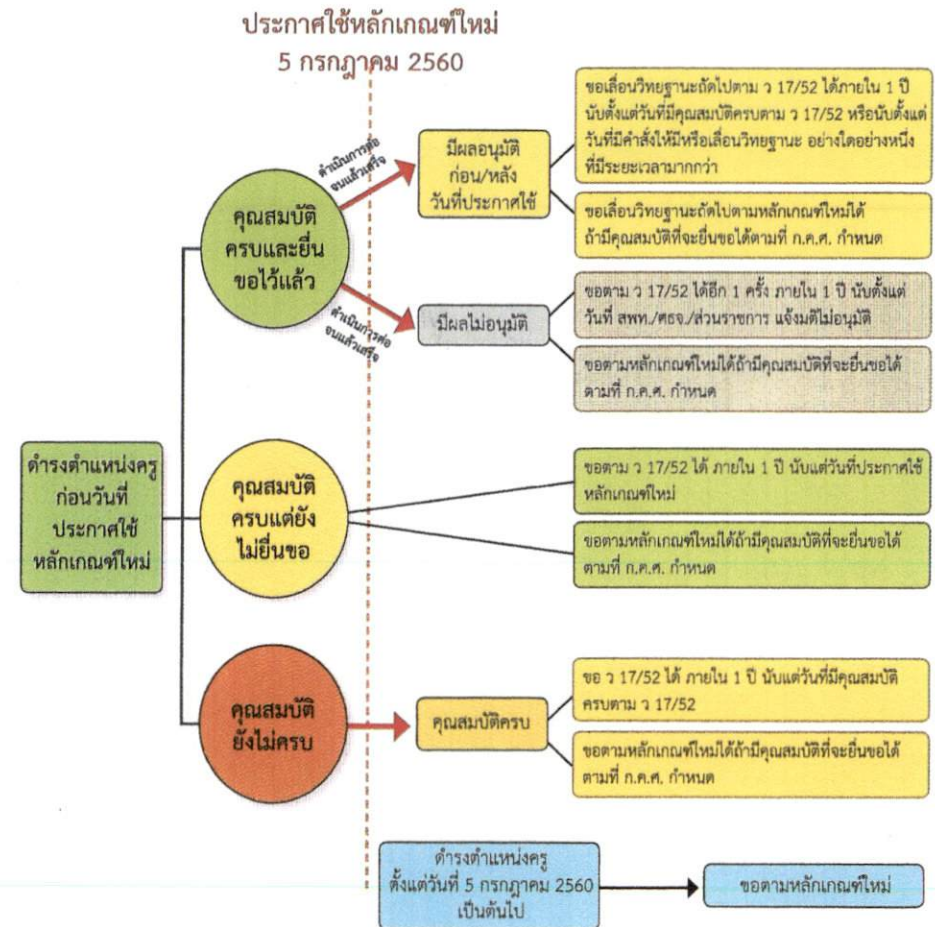
การใช้ Logbook ในการประเมินวิทยฐานะ

รายการใน Logbook (รูปแบบ Excel)

การดำเนินการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะในช่วงเปลี่ยนผ่าน

- หมายเหตุ**
1. การขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์ ว 17/2552 ตั้งแต่วันที่ประกาศใช้หลักเกณฑ์ใหม่ ให้ยื่นขอได้เพียงวิทยฐานะเดียว จำนวน 1 ครั้ง
 2. ผู้ดำรงตำแหน่งครู ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2560 เป็นต้นไป ที่ได้ศึกษาต่อตามเงื่อนไข ว 26/2559 และ ว 20/2559 หากประสงค์จะขอมีวิทยฐานะครูชำนาญการ ตามหลักเกณฑ์ ว 17/2552 ให้ขอได้ จำนวน 1 ครั้ง ภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่มิได้มีคุณสมบัติครบ

การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

หลักการ

1. ครูต้องเข้ารับการพัฒนอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยมีการประเมินตนเอง เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา และนำผลการวิเคราะห์มาจัดทำแผนการพัฒนาตนเองเป็นรายปี
2. การเข้ารับการพัฒนา ต้องเข้ารับการพัฒนาในหลักสูตรที่สถาบันครูพัฒนารับรอง
3. กรณีที่เข้ารับการพัฒนา ครบ 3 องค์ประกอบในแต่ละปี และมีความสอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะที่จะขอรับการประเมิน สามารถนำผลการพัฒนามาใช้เป็นคุณสมบัติในการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดใหม่ได้

คุณลักษณะที่คาดหวัง ตามมาตรฐานวิทยฐานะที่ ก.ค.ศ. กำหนด

วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ

ความรู้ : เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

ทักษะ : เป็นผู้นำการพัฒนานวัตกรรม ที่สร้างผลกระทบทางวิชาชีพ

ความเป็นครู : เป็นผู้นำการพัฒนา ความเป็นครูที่ดีในวงวิชาชีพ

วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ

ความรู้ : บริหารจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ

ทักษะ : พัฒนานวัตกรรมให้เป็นต้นแบบการเรียนรู้ แก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ

ความเป็นครู : ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นครูที่ดี แก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ

วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ความรู้ : นำผลการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสู่ผู้เรียน

ทักษะ : สร้างนวัตกรรมจากการปฏิบัติที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ ของผู้เรียน

ความเป็นครู : เป็นแบบอย่างการพัฒนาความเป็นครูที่ดี

วิทยฐานะครูชำนาญการ

ความรู้ : เรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงตนเอง

ทักษะ : บูรณาการความรู้สู่การปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

ความเป็นครู : พัฒนานตนเองเพื่อให้มีความเป็นครูที่ดี

สถาบันครูพัฒนากับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งสถาบันครูพัฒนา เปรียบเสมือนเป็นราชวิทยาลัยทางการศึกษา ที่มีบทบาทและความรับผิดชอบในการเสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา วิจัย พัฒนา และสร้างสรรค์นวัตกรรม องค์ความรู้ที่ลุ่มลึกและสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เกี่ยวกับวิชาชีพทางการศึกษา และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องระดับหลังปริญญา ให้การรับรองหลักสูตรการอบรมและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ตลอดจนพัฒนาแนวทางการรับรองหลักสูตรการอบรมและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการติดต่อและแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการและกิจกรรมอื่นๆ ในวิชาชีพทางการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กิจกรรมที่สถาบันครูพัฒนา ได้ดำเนินการไปแล้วในระยะแรก

- ➡ ให้การรับรองหลักสูตรเพื่อการพัฒนาครู จำนวน 1,460 หลักสูตร
- ➡ รองรับการใช้บริการอบรมของครูได้มากกว่า 486,806 คน
- ➡ มีจำนวนรุ่น รองรับได้มากกว่า 4,101 รุ่น
- ➡ อัตราลงทะเบียนเฉลี่ย 3,535 บาท/คน/หลักสูตร

กิจกรรมที่คาดว่าจะดำเนินการต่อไปในอนาคต ได้แก่

- ➡ พัฒนาชุดโครงการเพื่อการส่งเสริมและยกระดับคุณภาพการผลิตครูใหม่ เพื่อตอบโจทย์ Thailand 4.0
- ➡ สร้าง Learning Space for Teacher แบบออนไลน์
- ➡ สร้างชุมชนวิชาการของครูไทย หรือ Academy of Thai Teachers (ATT)
- ➡ สร้างกรอบความคิดของหลักสูตร เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ นำเสนอหลักสูตรสำหรับการพัฒนาครูตามวิทยฐานะต่างๆ ตามหลักเกณฑ์ฯ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ฯลฯ

“สถาบันครูพัฒนา องค์การระดับชาติทางด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งมั่น สร้างสรรค์ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถเป็นครูที่มีคุณภาพ ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศในยุค Thailand 4.0 และศตวรรษที่ 21”

การปรับระบบการประเมินวิทยฐานะและการพัฒนาครูแนวใหม่ ให้เอื้อกับผู้เรียนและสังคม

1. เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับวิชาชีพครู เพื่อให้ครูได้สั่งสมประสบการณ์วิชาชีพ และมีการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพสูงขึ้น สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สำคัญ และเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมที่ดีงาม
2. ทำให้กระบวนการพัฒนาเกิดขึ้นจากห้องเรียนอย่างแท้จริง ครูไม่ต้องทิ้งห้องเรียนไปทำผลงานเอกสารหรือไปเข้ารับการพัฒนา
3. ครูมีจุดเน้นในการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เข้าใจเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างชัดเจน และสามารถเลือกเข้ารับการพัฒนาในหลักสูตรที่มีคุณภาพเหมาะสมกับระดับวิทยฐานะและความต้องการจำเป็น
4. ผู้บริหารเข้าถึงครูและห้องเรียนมากขึ้น ทำให้ได้รับทราบสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละห้องเรียน สามารถนำมากำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
5. ทำให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตร มีการร่วมแรงร่วมใจ และการประสานสัมพันธ์อันดีระหว่างครู เพื่อนครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสร้างทักษะวิชาชีพร่วมกัน
6. ลดภาระงบประมาณในการประเมินวิทยฐานะและการพัฒนาครู ในภาพรวม และสามารถวางแผนงบประมาณและใช้งบประมาณไปเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่ถึงตัวผู้เรียนได้โดยตรง

